

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา
The Application of Knowledge Management Concepts
and Theories in Educational Institutions

จිරารัตน์ ฌ น่าน และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

s65561802022@ssru.ac.th, ganratchakan.le@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา 2) เพื่อนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาตามแนวคิดกระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย การแสวงหาความรู้ การจัดความรู้ให้อยู่ในระบบ แล้วนำมาประมวลผลอย่างถูกต้อง เพื่อให้มีการเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ง่ายและสะดวก ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา และทำให้เป็นองค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ: แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้, การจัดการความรู้ในสถานศึกษา

Abstract

This paper studies the application of knowledge management concepts and theories in educational institutions. With the objective 1) to study the application of concepts and theories of knowledge management in schools 2) to apply concepts and theories in schools according to the concept of knowledge management processes in schools In which the institution has to be determined. The goal of seeking knowledge providing knowledge into the system and properly processed. To have easy and convenient access to knowledge sources. Which will allow the school to learn together with the staff in the school and make it an organization of learning within the school.

Keywords: Concepts of knowledge management theory, Knowledge management in educational institutions

บทนำ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของชาติ เป็นการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการตั้งความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาต้องเป็นไป

เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิต สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542 : 3)

การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถเข้าถึงความรู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการ มีการใช้หลักการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการดำเนิน กิจกรรมด้านจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม กำหนดวิสัยทัศน์ของการบริหาร ความรู้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปรับตัวเข้ากับโลกยุคปัจจุบัน และโลกของการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป แก้ปัญหาในการทำงาน ช่วยให้องค์กรก้าวหน้ามีความเป็นเลิศ ตอบสนองพระราชพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 กำหนดไว้ว่า ส่วน ราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดย ต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้าง วิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน พระ ราชพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (2546 : 4)

การจัดการความรู้ในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารองค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยการนำแนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ มีบทบาทสำคัญในการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้

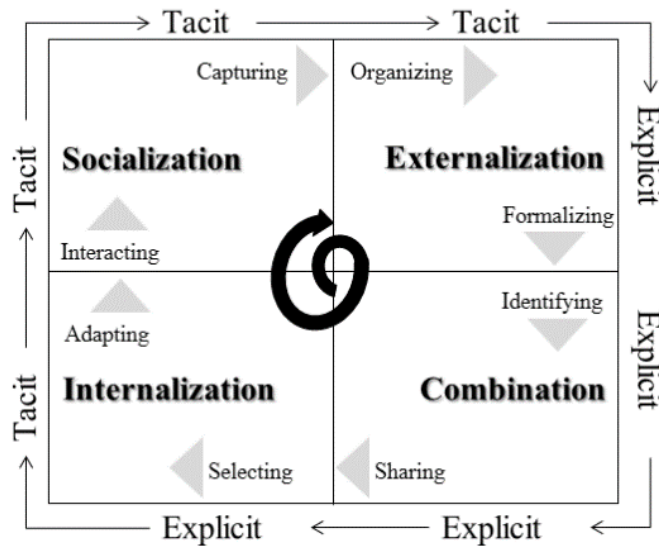
การจัดการความรู้(Knowledge Management) เป็นแนวคิดที่ต่อยอดมาจาก LO หรือ Learning Organization (องค์กรแห่งการเรียนรู้) ปีเตอร์ เซ็งเก ได้เสนอแนวความคิดของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ออกเป็น 5 ประการในหนังสือเรื่อง วินัย 5 ประการพื้นฐานขององค์กรเรียนรู้ (The fifth disciplines) ซึ่งเป็น แนวทางหลักในการสร้างองค์กรการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ที่จะผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ขึ้น ประกอบด้วย 1) บุคคลมีความเป็นเลิศ (Personal Mastery) ลักษณะการเรียนรู้ของคนในองค์กรซึ่งจะสะท้อน ให้เห็นถึงการเรียนรู้ขององค์กรได้สมาชิกขององค์กรที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น 2) แบบแผนความคิด (Mental Model) แบบแผนทางจิตสำนึกของคนในองค์กรซึ่งจะต้องสะท้อนถึงพฤติกรรมของคนในองค์กรแห่ง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อ 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนทั้งองค์กร องค์กรแห่งการเรียนรู้จะต้องเป็นองค์กรที่สมาชิกทุกคนได้รับการ พัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์รวมขององค์กร 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกใน องค์กรโดยอาศัยความรู้และความคิดของมวลสมาชิกในการแลกเปลี่ยน และพัฒนาความฉลาดรอบรู้และ ความสามารถของทีม 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็น

กระบวนการในการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเห็นแบบแผน เห็นขั้นตอนของการพัฒนา วิจิต แสงสว่าง (2565 : ออนไลน์)

การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมความรู้ที่มีในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนา ให้เป็นระบบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลให้บุคลากรในองค์กรนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กิตติมา ใจปลื้ม และ คณะ (2564 : 51)

นาโนกะ และทาเคอุชิ ได้คิดค้น โมเดลเซกิ (SECI Model) คือ แผนภาพแสดงความสัมพันธ์การหลอมรวมความรู้ในองค์กรระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ใน 4 กระบวนการ เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร เริ่มจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) การรวบรวมความรู้ (Combination) และการผนึกฝังความรู้ (Internalization) และวนกลับมาเริ่มต้นทำซ้ำที่กระบวนการแรก เพื่อพัฒนาการจัดการความรู้ให้เป็นงานประจำที่ยั่งยืน 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) S : Tacit to Tacit กระบวนการที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ทางสังคมในการส่งต่อระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) ด้วยกัน เป็นการแบ่งปันประสบการณ์แบบเผชิญหน้าระหว่างผู้รู้ เช่น การประชุม การระดมสมอง ที่มาจากความรู้ การเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เฉพาะเรื่อง เฉพาะพื้นที่ แล้วนำมาแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ที่มีใช้เป็นประจำการอ่านหนังสือ คู่มือ หรือตำรา 2) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) E : Tacit to Explicit กระบวนการที่ 2 อธิบายความสัมพันธ์กับภายนอกในการส่งต่อระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) อาจเป็นการนำเสนอในเวทีวิชาการ หรือบทความตีพิมพ์ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ที่ถูกฝังอยู่ในความรู้ฝังลึกให้สื่อสารออกไปภายนอก อาจเป็นแนวคิด แผนภาพ แผนภูมิ เอกสารที่สนับสนุนให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้เรียนรู้ด้วยกันที่เข้าใจได้ง่าย ซึ่งความรู้ฝังลึกจะถูกพัฒนาให้ตกผลึกและถูกถักทอ แล้วนำไปสู่การแบ่งปัน เปลี่ยนเป็นฐานความรู้ใหม่ที่ถูกนำไปใช้สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ในกระบวนการใหม่ 3) การรวบรวมความรู้ (Combination) C : Explicit to Explicit กระบวนการที่ 3 อธิบายความสัมพันธ์การรวมกันของความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) ที่ผ่านการจัดระบบ และบูรณาการความรู้ที่ต่างรูปแบบเข้าด้วยกัน เช่น นำความรู้ไปสร้างต้นแบบใหม่ ไปสร้างสรรคงานใหม่ ได้ความรู้ใหม่ โดยความรู้ชัดแจ้งได้จากการรวบรวมความรู้ภายในหรือภายนอกองค์กร แล้วนำมารวมกัน ปรับปรุง หรือผ่านกระบวนการที่ทำให้เกิดความรู้ใหม่ แล้วความรู้ใหม่จะถูกเผยแพร่แก่สมาชิกในองค์กร 4) การผนึกฝังความรู้ (Internalization) I : Explicit to Tacit กระบวนการที่ 4 อธิบายความสัมพันธ์ภายในที่มีการส่งต่อความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) สู่ความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) แล้วมีการนำไปใช้ในระดับบุคคล ครอบคลุมการเรียนรู้และลงมือทำ ซึ่งความรู้ชัดแจ้งถูกเปลี่ยนเป็นความรู้ฝังลึกในระดับบุคคลแล้วกลายเป็นทรัพย์สินขององค์กร วิศรุจ สารจุม (2562 : 22)

ภาพที่ 1 โมเดลการจัดการเรียนรู้ SECI
ที่มา: วิศรจ สารจุม (2562)

Ahmet Demir (2021 : 5) ได้กล่าวว่าความรู้ที่ชัดแจ้งว่า หมายถึง ความรู้ที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในรูปแบบของเอกสาร และอยู่ในรูปแบบของข้อมูล หนังสือ คู่มือ ฯลฯ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ตัวบุคคลและเอกสารต่าง ๆ ที่อยู่ในองค์กรมาพัฒนา เพื่อให้ทุกคนภายในองค์กรสามารถใช้ความรู้นั้นในการพัฒนาตนเอง ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และนำความรู้ที่นำมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการความรู้ในสถานศึกษา

การจัดการความรู้ในองค์กร หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ 1) ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่าเป็นความรู้แบบนามธรรม 2) ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม เป็นต้น สำนักงาน ก.พ.ร. (2548 : 4)

สถานศึกษามีทำหน้าที่พัฒนาคนให้เกิดความรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตซึ่งเป็นความสามารถที่มนุษย์มีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เพราะเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ทั้งต่อตนเองและสังคม การพัฒนาทักษะชีวิตในขั้นพื้นฐานนั้นเป็นหน้าที่ ของครู พ่อ แม่ ผู้ปกครองโดยเฉพาะอย่างยิ่งครู ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการนำ

ทักษะชีวิตไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทางคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ นำไปใช้ในการพัฒนาชีวิตของตนเองให้มีคุณภาพ สามารถสร้าง ความสุข ความดีงาม และทำประโยชน์ให้แก่สังคม สถานศึกษาจึงต้องมีการจัดการความรู้เพื่อให้ทุกคนมีการสร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ และใช้ความรู้เพื่อทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) 5 มิติ 1) บุคคลที่รอบรู้ (Personal mastery) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องเป็นแบบอย่างในการแสวงหาความรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ 2) โมเดลของความคิด (Mental model) ทุกคนในสถานศึกษาต้องเปิดใจให้กว้างไว้ใจซึ่งกันและกันร่วมกันวางแผนในการปฏิบัติงาน แนวทางการทำงานจะต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งเหตุผล 3) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared vision) ทุกคนในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ซึ่งเป็นภาพอนาคตที่ควรจะเป็นของสถานศึกษา ที่ทุกคนใช้หลักเหตุผลบนพื้นฐานของการเป็นหุ้นส่วนของวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติได้จริง 4) ทีมแห่งการเรียนรู้ (Team learning) สถานศึกษาต้องมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ใช้การปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการแก้ปัญหาด้วยกันเป็นการสร้างทีมงานแห่งการเรียนรู้ 5) การคิดเชิงระบบ (System thinking) สถานศึกษาต้องให้บุคคลและทีมงาน ทุกคนต้องเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งสำคัญของการคิดเชิงระบบ เป็นต้น สุชาติ หวังดี (2560 : 21-22)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาซึ่งจะเพิ่มขีดความสามารถให้กับสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ทั้งในเรื่องการสรรหาความรู้ การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและการแบ่งปันความรู้ตามความเหมาะสม เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงความสามารถในการดำเนินงาน และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

การนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา

การนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาสามารถทำได้ตามกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ให้แนวทางไว้โดยสรุปได้ดังนี้ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) พิจารณาว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายคืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เราจำเป็นต้องรู้อะไร , ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง, อยู่ในรูปแบบใด, อยู่ที่ใคร 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) การสร้างความรู้ใหม่, แสวงหาความรู้จากภายนอก, รักษาความรู้เก่า, กำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้ อย่างเป็นระบบในอนาคต 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน, ใช้ภาษาเดียวกัน, ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์ 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้นั้นเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT), Web board ,บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) ทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็น เอกสาร, ฐานความรู้, เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็น ระบบ ทีมข้ามสายงาน, กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม, ชุมชนแห่งการเรียนรู้, ระบบพี่เลี้ยง, การสับเปลี่ยนงาน, การยืมตัว, เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น 7) การเรียนรู้ (Learning) การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการ

เรียนรู้จากสร้างองค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง สำนักงาน ก.พ.ร. (2548 : 108-110)

การนำแนวคิดการจัดการความรู้ในสถานศึกษาไปใช้ มีการวางกำหนดกลยุทธ์ ดังนี้ 1. ต้องสร้างคลังความรู้ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร สร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรเพื่อให้มีการจดบันทึกสาระสำคัญของงาน แล้วจัดเก็บเป็นคลังความรู้ 2. สร้างสังคมเวทีแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องให้เวลากับบุคลากรให้มีโอกาส พูดคุย สนทนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการแก้ไขปัญหาหรือเพื่อการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น 3. กำหนดเป้าหมายองค์การให้ชัดเจน เพื่อการสร้างแนวคิดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การ ทำให้บุคลากรมีความรักในองค์การ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการสร้างสรรค์งานที่ดีให้กับองค์การ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี (2565 : ออนไลน์)

การจัดการความรู้ในองค์กร หมายถึง การที่กลุ่มคนที่ดำเนินการจัดการความรู้ร่วมกัน มีชุดความรู้ของตนเอง ที่ร่วมกันสร้างเอง สำหรับใช้งานของตน สร้างความรู้ขึ้นใช้เองอยู่ตลอดเวลาโดยที่การสร้างนั้นเป็นการสร้างเพียงบางส่วน เป็นการสร้างผ่านการทดลองเอาความรู้จากภายนอกมาปรับปรุง ให้เหมาะสมต่อสภาพของตน และทดลองใช้งานภายในองค์กร จัดการความรู้ไม่ใช่กิจกรรมที่ดำเนินการเฉพาะหรือเกี่ยวกับเรื่องความรู้ แต่เป็นกิจกรรมที่แทรก/แฝง บูรณาการอยู่กับทุกกิจกรรมของการทำงานขององค์กร สถาบันพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2560 : 4)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย การแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้อยู่ในระบบ แล้วนำมาประมวลผลอย่างถูกต้อง เพื่อให้มีการเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ง่ายและสะดวก ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา และทำให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

สรุปผล

ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา นำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาตามแนวคิดกระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา ซึ่งสรุปการศึกษาไว้ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ตัวบุคคลากรและเอกสารที่มีในองค์กรมาพัฒนาเพื่อให้องค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรในสามารถเข้าถึงความรู้ และนำความรู้ขึ้นมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรในสถานศึกษา ควรทำความเข้าใจเรื่องทฤษฎีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา และการนำแนวคิดและทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาตามแนวคิดกระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการจัดการความรู้โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ต้องมีการเรียนรู้ร่วมกัน กำหนดเป้าหมายของการจัดการความรู้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ ทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณผู้เรียน และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ทันเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา ใจปลื้ม และ คณะ. (2564). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
KNOWLEDGE MANAGEMENT TO DEVELOP THE SCHOOL TO LEARNING ORGANIZATION.
วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 8(6), 51.
- สถาบันพัฒนาทรัพยากรบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2560). คู่มือการ
จัดการความรู้.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546. (2546, ตุลาคม 9). พระ
ราชกฤษฎีกา. หน้า 4.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, สิงหาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 3.
- วิชิต แสงสว่าง. (2565). องค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาองค์กรทางการศึกษา. สืบค้น เมื่อ 5 กันยายน
2565 จาก http://dr-wichit.com/index_files/Page590.htm
- วิศรุจ สารจุม. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุชาดา หวังดี. (2560). การจัดการความรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มศูนย์ภัทรบุรพาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- สำนักงาน ก.พ.ร. และ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). คู่มือการจัดการความรู้ : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง. (2565). กลยุทธ์ในการจัดการความรู้.
สืบค้น เมื่อ 2 กันยายน 2565 จาก https://arit.lpru.ac.th/KM/what_km.html
- Demir, A., Budur, T., Omer, H. M., & Heshmati, A. (2021). Links between knowledge
management and organisational sustainability: does the ISO 9001 certification have
an effect. Knowledge Management Research & Practice.